

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A hácsnyegyel nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.
Felelős szerkesztő és kiadófeljadosos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Égész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt.
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Nyugdíjaztatások!

A nélkül, hogy messze mennénk, minden ember tudja, hogy mi a nyugdíjazás célja, feladata, melyet szemügyre kell venni, ha az állam tisztviselőinél alkalmazzuk, és mi érendő el azzal az illető egyén és az állam érdekében?

Először is: nincs állam a világon, még a gazdag Angolországot sem véve ki, mely oly busásan javadalmazná alkalmazottjait, hogy agg és tehetetlen korukat fizetésük feleslegéből biztosíthatnák, és így egyénileg szükséges a nyugdíjazás, az állam részéről az ellátás, — hogy öregségére ne legyen az kénytelen koldusbotot fogni, ki élte javát az államnak áldozta.

Az állam érdekében megelőzhetetlen az öreg munkatehetetlen államszolga ellátása, mivel egyrészt annak méltóságával nem fér össze, hogy szűk marku díjazása mellett anyagi szükséggel küzdő munkaképtelen elaggott hivatalnok proletáriátust teremtsen, másrészt ezzel ne tegye ki magát annak, hogy a szellemi képesség, és munkaerő az állam szolgálatába ne álljon, — minek következtében az nem lesz képes magas céljait teljesíteni.

Ezen megdönthetetlen elvek mellett elvül kell még elfogadnunk azt, hogy az állam nyugdíjra jogosított hivatalnokait addig használja ki, míg az illető munkacereje és képességével szolgálni bírja kenyéradóját, és sem ezen határon belől, sem azon túl senkit nyugdíjba ne menessen.

Mind a két oldalról látunk ezen határ ellen véteni; látjuk, hogy olyan embereket küldenek a meg nem érdemelt nyugdíjba, kik éltük delén munkabíráhatóságuk teljességében állanak, és valódi szolgálatot az államnak csak most teljesíthetnének, — másrésztől erőtlen, immár agg munkaképteleneket hagynak meg állásukban, — kik az államszolgálatnak csak is hátrazodítói lehetnek.

Sokkal több van az első fajtaból, mint a másodikból, sokkal többet

elküldenek fiatalabb, erőteljesebb korukban nyugdíjba, mintsem megfordítva; és ugyszólván egy rendszer kezd nálunk arra nézve meghonosulni, pártfogás és kedvezés révén, hogy korán mehessenek ki az államszolgálatból, hogy így valamely jövedelmező polgári állásba elhelyezkedve, a csekélyebb nyugdíj ne legyen egyéb föltnál a zsákon.

Exempla sunt odiosa, de tudok konkrét esetet, hol egy államhivatalnok munkaképtelenség miatt, melyet az orvos bizonyított, nyugdíjaztatta magát, és most olyan állást élvez a polgári életben, mely a nyugdíjat 10 szeresen meghaladja.

Hol itt a munkaképtelenség, holott nagyobb hivatalában jelenleg többet kell dolgoznia, mint előbb az állam szolgálatában; — hol itt a kellő komolyság, a szigor a penzionálás alkalmazásánál, — nem-e az elv kijátszása ez az állam, a kincstár hátrányára?

Van pedig törvényünk, mely azt meg nem engedi, és azon esetre, ha a polgári állás jövedelme a nyugdíj meghaladja, az utóbbi letévését elrendeli; — igaz, de ki ellenőrzi ezt az életben?

Állami pénzügyiánk a lerogyásig meg van terhelve; szükséges, hogy kellő szigor alkalmaztassék a nyugdíjazásoknál.

A közösgy nálunk „holi me tangere“ lévén, — csak éppen a közös hadseregnél előforduló korai, és önkényes nyugdíjazásokat említhetni, hol egy rossz szalutálás a gyakorló téren, egy a tábornok szeszélyétől elítelt szerencsétlen csapatmozgalom megszerzi a kék-ívet; — ha már ezen tömeges nyugdíjazásnak, fájdalom! elejét nem vehetjük, — ott, hol a magunk gazdái vagyunk, járjunk el kellő szigorral. Ajánlom e dolgot a pénzügyi bizottság, és a képviselőház figyelmébe a jövő évi költségvetés tárgyalásakor: — Az u. n. Pensions-étatra nézve,

mely nálunk oly óriásira növekedett, — kérünk több figyelmet fordítani.

Majosi.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Tekintélyes nagysága, de csak szeré nyebb pontokkal dicsekvő programja volt a f. hó 11-én megtartott rendkívüli közgyűlésnek. A napirend előtt általános lelkesedéssel elfogadták az alispán azon indítványát, hogy Mária Dorotyta főhercegnőnek Lajos Fülöp orleansi herceggeltörtént eljegyzése alkalmából József főher ceget és családját a megye díszes felirattal üdvözölje, három vármegynek átírata közül egyet tudomásul vettek, egyre megadták a neszesemmi erkölcsi támogatását, egyet meg pártólólag felterjesztettek a pénzügyminiszterhez.

Az alispán előterjesztése folytán két új szolgabírói állást szereztek. Hogy hova osztják a két új szolgabíró, az még kétes, s attól függ, hogy melyik járásban lesz legnagyobb szükség rájuk.

Egy sereg segélyt szavazott meg a rendkívüli közgyűlés.

A részletes program a következőképen tárgyalott le.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur leirata a latin és görög szertartású katolikus lelkészek és segédlelkészek jövedelmeinek összeírása tárgyában. Ezzel kapcsolatban felvetett a kalocsai érsek Császká György ó excellentiájának átírata a vármegye területén megalakítandó felülvizsgáló bizottság egyházi tagjai iránt. — Császká György érsek átíratának tudomásul vétele mellett megalakították a felülvizsgáló bizottság; a bizottság világi tagjait megválasztották elnök Karácson Gyula alispán, tagok: a pénzügyigazgató, a megyei tisztifőgyűsz, az illető járás főszolgabírája; előadó és jegyzőkönyvvizető Blumenthal Károly megyei aljegyző.

Zólyom vármegye közönségének átírata az állami anyakönyvek vezetésével életbe léptetett eljárás egyszerűsítése iránt intézett felirat pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Maros-Torda vármegye közönségének átírata az ezredéves ünnepély alkalmával felvonult hódoló bandériumok és küldöttségek körképes festményben leendő megörökítése iránt indított mozgalom erkölcsi és anyagi támogatása tárgyában. — Kellő alap hiányában a vármegye csak erkölcsi támogatásban részesítheti a mozgalmat.

Torda-Aranyos vármegye közönségének átírata a földadó 1/2 százalékos leszállítása tárgyában kért javaslat módosítása és méltányosabb százalék megállapítása iránt. — Pártóló terjesztés intéztetik a pénzügyminiszterhez.

Meghívó a magyar közműve ödési egyesületek kongresszusára. — Tudomásul vétetik.

A Fehér-Kereszt országos lencséház-egyesület torontálmegyei főkjának kérelme anyagi támogatás iránt. — Tudomásul vétetik.

Az adai „Szarvas Gábor szobor-bizottság“ kérvénye pénzsegély iránt. —100 frt szavaztatott meg.

Karácson Gyula alispánnak előterjesztése a járási főszolgabírói hivatalokhoz két új szolgabírói állásnak az állami pótvavadalmazás terhére leendő rendszerezése iránt. — Az alispán előterjesztése szerint

a főszolgabírói hivataloknál immáron szükségessé vált a rendkívüli nyugalmaszaporulat folytán a személyzet szaporítása. Maga Vojnits István főispán is meggyőződött arról, hogy egyes járáásokban lehetetlen a jelenlegi létszámmal a sok munkát győzni és elvégezni. A fokozatos és nagyobb mérvű személyszaporítás szükségességének hangsúlyozása mellett jelenleg 2 szolgabírói állás szervezését javasolja az alispán. A két szolgabírónak javadalmazása 850 forint fizetés és 150 ft lakbér, tehát mint az eddigi szolgabíróké. Azon járáásokba lesznek majd Vojnits István főispán részéről beosztandók, a mely járáásokban a legnagyobb szükség van munkaes-többletre. A szolgabírók javadalmazása az állami pótvajadalmazás terhére történik. A közgyűlés az alispáni előterjesztés és 2 szolgabírói állás szervezését egyhangyán elhatározta.

Alispáni előterjesztés az úthálózat megváltoztatására. — A létesített megyei h. é. vasutak folytán szükségessé vált, hogy a törvényhatóság úthálózat változást szenvedjen, hogy t. i. több ut a hálózathoz kössék, más utak pedig a törvényhatósági úthálózatban felvéssenek. A közgyűlés az alispáni előterjesztés értelmében határozott.

Alispáni előterjesztés a baja-zombor-újvidéki h. é. vasut mentén kiépített vasúti összekötő utak (hozzájáró ut) jövőbeni kezelésének elvállalása. — A vármegye a kezelést magára vállalja.

Alispáni előterjesztés a hegyes-feketehegy-palánki n. é. vasútra megszavazott hozzájárulási összeg után számításba veendő 5% kamatok iránt. — Az előterjesztés elfogadott.

Alispáni előterjesztés a zentai orom alatti ut átvetélehez egy bizottságnak kiküldetése iránt. — Az alispán elnökelete alatt a főügyész, főmérnök és egy jegyző küldetik ki.

Karácson Gyula alispánnak jelentése a zentai csatakereténél többlet költségei tárgyában. — A többlet költség utalványozatik.

Ugyanakkor jelentése Schmausz Endre volt vármegyei alispán ur arcképeinek és a hozzá való kreteknek beszerzése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Alispáni jelentés a közgyűlésen ülés- és szavazati joggal bíró vármegyei tisztviselők névjegyzékének záradékolása iránt. — Záradékolattik.

Alispáni előterjesztés Újvidék városának a határában átvonuló utat kiépítése s fenntartási költségeihez való hozzájárulása tárgyában. — E tárgyban Újvidék városa többszöri megkeresés dacára sem hozta meg még a határozatot. A vármegye felír a kereskedelmi miniszternek s felkéri, hogy szorítsa rá Újvidéket a határozat meghozatalára.

Ó-Becse község képviselőtestületének határozata a bács-tiszai ármentesítő társulat számadásainak felülvizsgálására kiküldött bizottság részére jutalom

megszavazása iránt és az ellen Valkényi István felebezése. — A határozat jóváhagyatik.

Német-Palánka község képviselőtestületének határozata a szabad kikötő céljára szükséges terület bérlete s a kincstárral kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a bácsföldvár-nádalyi ármentesítő és belvízszabályozó társulat részére 300 ft utalványozása tárgyában. — Pótlás végett kiadatik a főszolgabíróknak.

A vármegye közegészségügyi bizottságának jelentése a Kerynya községben felállítandó gyógyszerár iránt. — A vármegye véleményezi a gyógyszerár felállítását.

Schvarecz Frigyes szivaci körállatorvos felebezése Ó- és Új-Szivac községek képviselőtestületének a látogatási díjak iránt hozott határozata ellen. — A határozat feloldatik.

Tary István felebezése Csurog község képviselőtestületének Ottenbacher Károly részére átengedett földterület tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik.

Fuezin Márk községi tanító felebezése Béreg község képviselőtestületének lakásbővítést megtagadó határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik.

Petrovosszóló község képviselőtestületének egy ideiglenes irnok alkalmazása iránt hozott határozata. — Jóváhagyatik.

Mélykut község képviselőtestületének a malomtaxa leszállítását megtagadó határozata. — Jóváhagyatik.

Apatin községének a kéményseprővel kötött szerződése. — Jóváhagyatik.

Gyurgyevo községének a települési díj iránti alkotott szabályrendelete. — Jóváhagyatik.

Goszpodince községének szabályrendelete a pénztári szobakules grzése iránt. — Felvilágosító jelentést tével végett kiadatik a főszolgabíróknak.

B.-Földvár községének határozata az ottani milleniumi ünnepély költségeinek fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Veprovac községének határozata az itál- és fogszásztási adó mikénti kezelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Apatin községének határozata a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kula község képviselőtestületének határozata a Horn János részére adandó törési engedély tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Kulu község képviselőtestületének határozata a Blanz Mihály ingatlanaira vezetett zálogjog törése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bulkesz község képviselőtestületének határozata a pesti hazai takarékpénztárnál fenálló tartozásának konvertálása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata a regále kártalanítási kötvény eladása folytán a községi törzsvagyonyban előfallott hiány helyreállítása alól leendő felmentés tárgyában. — Jóváhagyatik.

Veprovac község képviselőtestületének határozata a millenium megünneplése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ó-Becse község képviselőtestületének határozata Pekarits Péter lakbértartozásának leírása, illetőleg elengedése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata a polgári iskolai latin nyelv oktatójának díjazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Földvár képviselőtestületének határozata a Ferenc-esatormai halászat bérleti feltételeinek megállapítása tárgyában és ez ellen Haim Sándor felebezése. — A határozat feloldatik.

Nádaly község szabályrendelete a fogyasztási és italadó beszédesi jutalék hovaforrdítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Felső-Kovil község szabályrendelete a fogyasztási és italadó beszédesi jutalék hovaforrdítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Plávna, Bács-Feketehegy, Ó-Futtak, Nádaly, Bezdán, Csataalja, Baracska, Bajmok, Ó-Szivac és Mohol községi vagyonkezelés körül felmerülő és a pályázati hirdetésekben miképp közzététele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Gyurgyevo község képviselőtestületének határozata Vlaszkits Sándor segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Pacsér község képviselőtestületének határozata az iskola kibővítése tárgyában. — A község újabb határozathozatalra utasitattik.

Tiszakálmánfalva község képviselőtestületének határozata az espereskertész fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ó-Becse község képviselőtestületének határozata Fetter János községi jegyző segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Katymár község képviselőtestületének határozata a telekkönyvi helyiség berendezéséhez való hozzájárulás tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Hefner Mátyas kártalanítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ada község képviselőtestületének határozata az esküdtek fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kucura község képviselőtestületének határozata a millennium megünneplése tárgyában. — Jóváhagyatik.

51. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata a kertész fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata

TÁRGYA.

Szabadföld.*)

Fejcsóválva rászántuk magunkat s bezsároltuk az öngyöző kocsiha. Atyám, Ney urral elfoglalta az első, Dáviddal én a második üressé; egy nyomás az emeltyűre s nesztelenül indult meg a gépezet első czékunk, az Eden-töle. Ennek partja északkeleti részét kivéve, hol 4 kilométernyi terjedelemben az áru-forgalomra szolgáló part terjed, 4 soros pálmával van szegélyezve a részben széles, egész a víz tükreig lenyuló márvány-lepcsőkökből, részben pedig a töba benyuló töltésekökből áll, melyeket oszlopok gyalogutak fednek. Mert az Eden-töle csak mellesteg forgalmi ut; fő rendeltetése, hogy dísz- és mulatótöle legyen. Partjának nagy részét fényűzővel berendezett fűrdő- és tornahelyiségek foglalják el, melyek messze benyulnak a töba s melyeket ezrenként látogatnak a nap minden szakában a fűrdők, a tornászok és vívők. A többnyire arnyas ligetek által körülvevett s a régi görögök „gymnasiumai” mintájára épült fűrdők közelében vannak Edenvölgy színhazai, operái és hangversenytermei, számszerint 16, melyeket azonban

*) Mutatvány a „Szabadföld”, a jövő korszak társadalmi képe cz. műből, írta: Dr. Hertzka Tivadár, fordította: Dr. Herman Sándor. — Székesfehérvár, Klöcker Péter cz. és kir. udv. könyvkereskedő kiadása. Ára 3 korona.

egyelőre csak kívülről szemléltünk meg. Vendégszerető gazdáink figyelmeztettek, hogy az Eden-töle csak hold- vagy villanyvilágnál fejt ki fő baját, s ép ezért látogatnók azt meg valamelyik legközelebbi estén.

Megfordítottuk a kocsi s ama sugárutak egyikébe fordultunk, melyek a totól Edenvölgyet félkörben körülvevő magaslatokhoz vezetnek. Itt, habár még bőven 2 kilométernyi távolságban voltunk tőle, óriási építmény tűnt elénk, a mely még a látásához hozzá szokott szemet is csodálattal kell, hogy eltöltse. Ép oly elérhetlen nagyságában, mint hasonlíthatlan összes alkatrészei arányosságában és összhangzó tökéletességében. Egyidejűleg gyakorolja a megrendítő nagyszerűség és a mesés kedvesség hatását. Ez az 5 évvel ezelőtt befejezett csodamű Szabadföld országában, itt székelt a 12 legfőbb kormányhatóság és a 12 képviselő-testület. Tisztán fehér és sárga márványból van építve; nagyobb mint a Vanikán, szellős kupolái magasabbak mint Szent Péter temploma; hogy 9 és 1/2 millió font költséggel volt felépíthető, az csak úgy magyarázható meg, hogy az ország összes építései és legelőbb-kelő művészet versenyeztek az építésnél valamely alkalmazást találhattak. „Ez — magyarázta Dávid, — nem történt hazafüti, hanem tisztán művészi lelkesedésből. Elég gazdag Szabadföld, hogy bármily magas arat fizethesse meg országaházát; nem mozdított volna meg tehát senki egy követ sem, hogy az építést olcsóbbá tegye; de a műnek mar

a tervezetből való sajátosság, megható szépsége elragadta valamennyi művésztünkét.” Jól emlékeztek meg ama lázas izgatottságra, melylyel meg a vizsgálat-bizottság tagjai is, kiknek az eléjük terjesztett tervek felett kellett határozniok, mindenütt beszéltek, hogy oly terv érkezett be egy eddig ismeretlen fital építészől, mely kimondhatlan nyujt; vele az építészett új szaka nyílt meg, új építészeti modor lett feltalálva, mely az alak nemességében a legjobb görög, nagyszerűségében a leghatalmasabb műemlékeket meghaladja. Mindenkit, a ki látta e tervet, elragadott e lelkesedés és a pályázók — 84 en voltak, mert akkor már Szabadföldön sokat és szépen építettek, — kivétel nélkül visszavontak terveiket s készséggel hodoltak a művészet egén felragyogó új csillagnak.

Alig tudunk ez építmény megtekintésétől megválni s mások felé fordulni. Végre miután már háromszor megkerültük az országaházát, beleegyezünk, hogy hatat fordítsunk neki. Nem terheltek ama számos épület felsorolásával, melyek előtt elrobogtunk; csak annyit mondhattok, hogy a különböző tudományos és művészi czélokot szolgáló nyilvános intézetek különféle és nagyszerűsége ream igazán nyomasztólag hatott. Az akadémiáknak, múzeumoknak, vegyeszeti és kísérleti intézeteknek stb. nem akart vége-hossza lenni, s mindegyiknek meglátszott az első pillanatra, hogy pazar bőkezűséggel lettek felszerelve.

Miután már számos nyilvános épület

zata Dosztán Lázár kártalanítása tárgyában. — Jövahagyatik.

Bács-Petrovoszellő község képviselőtestületének a millennium megünneplése tárgyában. — Jövahagyatik.

Szeghgy község képviselőtestületének a másodirniki állás rendszeresítését megtagadó határozata és ez ellen Weirich Dániel által beadott felebbezés — Jövahagyatik.

Ó-Becse község képviselőtestületének határozata a kószán földek bérlőinek kártalanítása tárgyában. — Jövahagyatik.

Cservenka község képviselőtestületének határozata a korállatorvos látogatási díjainak megállapítása tárgyában. — Jövahagyatik.

Vajszka és Bogván község képviselőtestületének határozata a rendőrvezető lovasítása tárgyában. — Jövahagyatik.

Ó-Becse község képviselőtestületének határozata a kisbírák jutalmazása tárgyában. — Jövahagyatik.

Bács-keresztúr község képviselőtestületének határozata egy ideiglenes díjok alkalmazása tárgyában. — Jövahagyatik.

Paraga község képviselőtestületének határozata a községi jegyző kataszteri munkadíjai tárgyában. — Jövahagyatik.

Mohol község képviselőtestületének határozata az anyakönyvi helyiség berendezése tárgyában. — Elvileg jövahagyatik; a község a számlák betérjesztésére utasították.

Bács-Feketehegy község képviselőtestületének határozata a millennium megülvése tárgyában. — Jövahagyatik.

Szilbás község képviselőtestületének határozata az előfogatos szolgálat biztosítása tárgyában. — Jövahagyatik.

Bács Madaras község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adójutalék hovatartása tárgyában. — Jövahagyatik.

Filipova község képviselőtestületének határozata az irnok-végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában. — Jövahagyatik.

Ada községnek kérvénye az ada-topolyai törvényhatósági utnak az oromig való kiépítése iránt. — A kérelemnek hely adatik s Karácson Gyula alispán felhívta, hogy a legközelebbi közúti költségvetés összeállításánál a kérelmet vegye figyelembe.

Néhai Sztjokovits Vazul volt turiai község jegyző özvegye nyugdíjárulékának megállapítása. — A nyugdíj 340 frtnban állapították meg.

Néhai Arnold Antal bács-almási jegyző özvegye nyugdíjárulékának megállapítása. — A nyugdíj 349 frtnban állapították meg.

Brezvoszky Vazul kérvénye tulfizetett nyugdíjárulékának visszazadása iránt. — A kérvény elutasították.

Ó-Sztopár község behajthatlan követeléseinek leírása. — Leiratik.

Paraga község behajthatlan követeléseinek leírása. — Leiratik.

Karavukova község behajthatlan követeléseinek leírása. — Leiratik.

Ó-Futtak község behajthatlan követeléseinek leírása. — Kiadatik a főszolgabírónak jelentéstételt vegett, hogy a behajtás körül terhel-e valakit mulasztás.

Bajsa község képviselőtestületének határozata az 1892. évi közpénztári kezelésből folyólag megtérítendő 49 frt 48 kr elegendése tárgyában. — Jövahagyatik.

Szántova 1892. évi, Bács-Almás, Feketehegy, Kis-Hegyes, Kupuszina 1893. évi, Bács-Almás, Kis-Hegyes, Kupuszina, Csonopla, Feketehegy, Gyulafalva Mosorin, Bajsa és Petrovoszellő községek 1894. évi közpénztári számadásai, Bács-Martonos 1894. évi regálépénztári és ugyanazon évi árvédelmi alap számadásai-Bács-Martonos község ösztöndíjalap 1893. évi és a Hoós Margit alap 1894. évi számadásai. — Részben felmentő, részben marasztaló határozat hozatik.

Mohol 1895. évi, Sztanisics, Bácsujfalva és Uj-Palánka 1896. évi pótköltségvetései. — Jövahagyatik.

Bács-Bresztovac 1895. évi, Bács-Vaskut 1894. és 1895. évi gyámmentári számadásai. — Részben marasztaló, részben felmentő határozat hozatik.

Ezzel a tárgysorozat ki lévén merítve, elnököl Karácson Gyula alispán a jegyzőkönyv hitelesítésére Zákó Milán, Rátay József dr., Kulcsits Ágoston és Kohut Henrik bizottsági tagokat kérte fel.

A közgyűlés Karácson Gyula alispán életésével ért véget.

Anyakönyvi ügyekben hozott elvi jelentőségű határozatok.

— Az a külföldi, aki magyar állampolgárral Magyarországon kívül akar házasságot kötni, nem tartozik Magyarországon való kihirdetése végett külföldi bizonyítvánnyal igazolni azt, hogy házassága hazájának törvényei szerint akadályba nem ütközik.

A magyar királyi belügyminiszter 1896. évi július 6-án 60.676. szám alatt kelt határozata. P. sz. kir. város polgármesterének. Tudomásomra jut, hogy ezímed H. Mária és S. Humbert házasságoltnak a házasság kihirdetése alóli felmentés iránti kérvényét

folyó évi május hó 15-én 398. szám alatt kelt végzésével elutasította.

Az elutasításnak egyik indoka gyanánt a végzésben az a körülmény szerepel, hogy a vőlegény nem bizonyította, miszerint házassága hazájának törvényei szerint akadályba nem ütközik.

Ez alkalmából figyelmeztetem ezímedet, hogy a Magyarországon kívül kötendő házasságoknak kihirdetése, anyakönyvezése és a kapcsolatos kérdések tárgyában f. évi február hó 12-én 7870. I. M. sz. alatt kelt igazságügyi és belügyi miniszteri rendelet 4. §-ában világosan ki van jelentve az, hogy az a külföldi, aki Magyarországon községi illetőséggel bíró magyar állampolgárral Magyarországon kívül akar házasságot kötni, nem tartozik Magyarországon való kihirdetése végett külföldi bizonyítvánnyal igazolni azt, hogy házassága hazájának törvényei szerint akadályba nem ütközik.

Felhívom ehhez képest ezímedet, hogy előforduló esetekben a fent idézett rendelethez szorosan alkalmazkodjék.

— Szabályszerűen lezárt és aláírt anyakönyvi bejegyzésben előforduló bárminemű szabálytalanság helyrehozatala csak bírói rendeletre történhetik.

Ha a bejegyzésben nincs kintutvetve, hogy a bejelentő a törvény mely szakasza alapján volt kötelezve a bejelentés megtételére, ezen hiány pótlása végett a kiigazítási eljárás megindítandó.

Egyes lényegtelenebb szabálytalanságok esetében, ha ezek egyáltalában nem érintik a bejegyzés hitelességét, a kiigazítási eljárás megindításától el lehet tekinteni.

A m. kir. belügyminiszter 1896. évi június 17-én 44.291. szám alatt kelt határozata. A d—i kerületi állami anyakönyvi felügyelőnek. Az 1896. évi febr. hó 2-án 179. sz. alatt tett jelentésével felterjesztett iratok szerint ezímed a v—i anyakönyvi hivatal vizsgálatá alkalmával kifogásokat tett, mert:

1. Az 1895. évi házassági anyakönyv I. száma alatt a „felolvastván, helybenha-

előtt elhaladtunk, melyek közül többnek rendeltetését csak nehezen tudtam fölfogni, mert „civilizált” Európánk ilyenekkel nem bír, — példának okáért csak az „antropologiai tenyész kísérletezés” intézetet említem, melynek rendeltetése, kísérlet és megfigyelés által megállapítani azon befolyást, melyet örökletesség, életmód, élelmézés az ember fejlődésére gyakorol — feltűnt, hogy még nem mentünk el kórház előtt. Minthogy kíváncsi voltam, hogy a világhírű szabadföldi emberiség, mely évek óta legalább felét, a világ kórházainak oly gazdagon ellátja saját hazájában mikép gondoskodik betegeiről, megkértem Dávidot, vezessen egy kórházba. „Ép oly kevéssé mutathatók kórházak, mint a hogy nem mutathatók Édvénvölgyben börtönt vagy kaszárnyát, egyszerűen az okból, mert ilyenek itt nincsenek — volt válasza.

„A börtön és kaszárnya hiányát értem, hisz tudjuk, hogy ti szabadföldiek bűnös katonaság nélkül is meg tudtok élni; de — így okoskodtam — betegség csak itt is van, ezeknek csak nincs közöttük szociális intézményeitekhez.”

Ez utóbbi állítást nem oszthatom teljesen, elegendett beszélgetésbe Ney apó; szociális intézményeink befolyása alatt a betegségek is fogytak, de tény, hogy meg nem szűntek; Szabadföldön is vannak betegek, de nincsenek szegény betegek, csak azért, mert nincsenek szegényeink, sem betegek, sem egészségesek. Nem is lehetnek a tömeges sorvadás ama gyűlölyei, melyek

ket ott künn kórházaknak neveznek. Intézetek, hol betegeket magukat különös gondozás mellett ápolhatják, vannak, s ezeket különösen nehéz műtétek eseteiben keresik fel, berendezés és bánásmód tekintetben teljesen az önök „előkelő betegek” részére berendezett gyógyhelyeikhez hasonlítanak.”

E közben elfaradtunk a kocsikázásban, a mi négy óra után, a kocsit kényelmessége és csendes járása daczára érthető. Neyék tehát azon ajánlatot tették, küldenek haza a kocsit, s tegyük meg gyalog az utat hazáig, mit szívesen fogadtunk. A fuvarozási vállalat egyik állomásánál megállottunk ott hagytuk a járművet, tova haladtunk az árnyas fasorok közt, melyek Édvénvölgy utcáit szegélyezik. Így jobban volt alkalmunk a csinos magánházakat közelebről megtekinteni, melyek bár mindannyian ama sajátos, félig a mórra, félig a görögre emlékeztető édvénvölgyi építészeti modort tüntetik fel, különben azonban sem nagyságban, sem felszerelés tekintetében egymáshoz nem hasonlítanak. E villák kiváló bájait, csodálatosan kedves kertjeik képezik válogatot, fákkal, hihetetlen virágpompájukkal, szökőkutakkal s különböző szelidített állatokkal, — különösen kis majmok, papagájok, diszpintyölkék és más enélők madarakkal, — melyek e kertekben a körülöttük ujjongó gyermekek közt sürgölődnek. Meglepett az utczák rendkívüli tisztasága, minnek főokát annak tulajdonítják, hogy az önmozgó kocsik feltalálása óta semmiféle vonó-állat Sza-

badföld városainak utcáin a port nem karvaj fel és szemetek nem hagy.

„Itt tehát nincsenek lovak?” kérdem; mire felvilágosítottak, hogy igen is vannak, még pedig igen nagy számban s kiválóan nemes faj; azonban csak a város határán kívül, a szomszédos réteken, ligetekben és erdőkben teendő sétalovaglásoknál használjuk őket.

„Ez azonban itt nagyon drága fényűzés lehet,” vélekedék atyám. A ló maga s a mit megoszlik, olcsó lchet; minthogy azonban az emberi erő Szabadföldön a legdragább, nem tudom elképzelni, miként tudná egy szabadföldi család a lovásztartás költségeit viselni. Vagy pedig a munkások ez osztálya kivételképen kevesebb fizetést kap?”

„Ez alig volna nálunk lehetséges, — felelé mosolyogva Ney ur, — mert ki akar-na ez esetben Szabadföldön lovász lenni? Nekünk az istállóban alkalmazoitoknak ugyan-azon átlagos jövedelmet kell juttatnunk, mint más munkásoknak és ha ama het paripa gondozóinak, melyeket családunk használatára tartok a fuvarozási vállalat istállóiban, nyugati fogalmak szerint kellene fizetnem, úgy erre összes jövedelmem sem volna elég. De nagyon egyszerűen fejthető meg a talány az által, ha a loistállóban előforduló munkát is gépek segítségével végzik, minek folytán teljesen elegendő lesz 50 állat mellé egy ember. Hitenlennél rajza fejt? Majd ha látja, hogy alig néhány perc alatt géppel mozgásba hozott, hengerlaku kefevel tükörtisztára

gyatott“ rovatok szabályellenesen vannak kiöltve, a mely szabályellenesség ugylátszik abban a megjegyzésben állott, hogy „egy irott szó kihuzatot“, holott a helytelenül irott szót nem lett volna szabad kihuzni, hanem az idézett utasítás 36. §-a értelmében kellett volna intézkedni.

2. Az 1895. évi halotti anyakönyv 2. szám alatt a „helybenhagyott“ rovat után az van bejegyezve, hogy „aláíratott“, holott a bejelentő irni nem tudván, csak kézjeggyével látta el a bejegyzést (idézett utasítás 35. §.).

3. Az 1895. évi halotti anyakönyv 1. szám alatt nincsen kitüntetve, hogy a bejelentő az 1894. évi XXXIII. törvényczikk 69. szakaszának melyik pontja alapján volt kötelezve a bejelentés megtételére (idézett utasítás 69. §.) és ugyanazon bejegyzésben a „helybenhagyott“ rovat alatt az van bejegyezve, hogy „aláíratott“, holott a bejelentő irni nem tudván, csak kézjeggyével látta el a bejelentést (idézett utasítás 35. §-a).

4. Az 1895. évi halotti anyakönyv 3. száma alatt a „felolvastatván, helybenhagyott“ rovatok szabályellenesen vannak kiöltve, a mely szabálytalanság ugylátszik abból áll, hogy a felolvasás után azonnal kellett volna a megmagyarozást feltüntetni, nem pedig a helybenhagyás után, továbbá, hogy miután a bejelentő írástudatlan, nem azt kellett volna irni „aláíratott“, hanem „kézjeggyével ellátatott“.

5. Ugyancsak czimed kifogásolta azt is, hogy az újszent-anna-i 1895. évi halotti anyakönyv 1. sz. alatt Uj-Szent Anna teljesen kiírva nincsen, a nyomtatott szövegből pedig az „éves“ nyomtatott szó a nélkül van kihuzva, hogy e kihuzásról a „Megjegyzés“ rovatban említés tétel volt.

Mindezek az esetek czimed intézkedése következtében az illetékes főszolgabíró, mint anyakönyvi közvetlen felügyelő hatóság utján a v—i kir. járásbírósg elé kerültek, mely 1895. évi 4937., 3938., 4939., 4940. és 4941.

számok alatt hozott végzéseivel a kir. járásbírósg illetékességét leszállította azzal az indoklással, hogy a szóban levő esetekben bíróság előtti formaszertint kiigazítására nincsen szükség, mert a hibás bejegyzések által érdekelte oly jogok sértve nincsenek, a melyeknek megőrzéséről a bíróságnak kellene gondoskodni.

A felsorolt esetekben kétségkívül fordulnak elő szabálytalanságok, a melyeknek helyrehozatala, miután szabályszerűen lezárt és aláírt anyakönyvi bejegyzésekről van szó, az 1894. évi XXXIII. t.-cz. 75. §-ához képest csak bírói rendeletre történhetik, még pedig az idézett törvény alapján 1895. évi 21,198. l. M. sz. alatt kiadott rendeletben körülírt kiigazítási eljárás foganatosítása utján. A kérdés tehát az egyes esetekben csak annak megállapítása körül foroghat, hogy mi czelszerűbb:

Folytatni-e az eljárást az észlelt szabálytalanság helyrehozatala végett, avagy — tekintettel az illető szabálytalanság csekély jelentőségére — az eljárást folytatását egyszerűen elejteni?

Ily szempontból vizsgálva, az 1. és 2. pont alatt említett esetek olyan jelentőség nélküli, kisebb szabálytalanságok, a melyek az illető anyakönyvi bejegyzések lényegét egyáltalában nem érintik, miért is ezekre nézve megfelelőbbnek látszik az eljárás folytatását elejteni. Utasítsa ennél fogva czimed a v—i járás főszolgabírját, hogy a v—i kir. járásbírósgnak 1895. évi 4837. és 4938. számú végzéseit egyszerűen tudomásul vegye.

A 3. esetben előforduló szabálytalanság lényegesebb, sem hogy annak kiigazítási eljárás utjára való tereléséből eltekintőni lehet. Ezen esetet tehát mint hatásköri összeközös esetét a minisztertanács elé fogom terjeszteni.

A 4. esetben a czimed által kifogásolt szabálytalanság szintén olyan jelentektlen, hogy miatta az eljárást folytatni nem látszik érdemesnek, miért is az 1895. évi 4040.

tisztítanak egy lovat; hogy mily rövid idő alatt tisztítják meg a legnagyobb istállót a ganajót s minden személtől seprőnk és vízvezetkeink, hogy mikép lesz a takarmány gép segélyével az állatok közt kiosztva: ugy nem csak ezt, de azon tényt is megérti, hogy Szabadföldön a „lovások“ is mivelt gentlemenek, üzletemberek oly tiszteltek és becsültek, mint a többiek.“

Ilyen beszélgetes között értünk haza, hol jól megreggeliztünk s némely ügyeket végeztünk. A már leírthoz hasonló ebéd után gazdáinkkal ufólag az Éden-tóhoz hajtottunk, hol mindenekelőtt a nagy operába néztünk be, melyben e napon egy szabadföldi zene-költő művét adták. Előttünk ez nem volt újdonság, mert azon számos szabadföldi zeneművek egyike, melyeket külföldön is gyakran adnak elő nagy tetszés között. Meg lepett azonban a nézőternek sajátságos — minden szabadföldi színházban egyforma, — berendezése. Az ülőhelyek szinkór alakjában tetemes magasságig emelkednek, a terő oszlopokon nyugszik, melyen át a külső levegő szabadon ömlik be. 10,000 ember ilykép kényelmesen elfér az ily nagyobb színházakban, a nélkül, hogy bennük hőség vagy rossz levegő volna.

Az előadás kitűnő, a kiállítás minden tekintetben fénys volt; daczára ennek, a helyárák — rendkülönség a helyeknél, nem létezik, — nyugati fogalmak szerint, nevetségesen alacsonyak. Fél sillingbe került egy hely, de csak itt a nagy operában; a többi

színházak sokkal olcsóbbak. Vállalkozó mindenütt a városi község, a játszó művészek és a kezelő-személyzet alkalmazottjaik; e mellett irányadó azon gazdasági elv, hogy az építés és az épület fenntartásának költségeit a közpenztar viseli, a belepti-díjak a személyzet díját, osztalekjait és a kiállítás költségeit fedezik.

Davidtól tudom, hogy Édenvölgynek a nagy operán kívül még vig operája és négy színháza, azonkívül három hangverseny-terme van, melyben minden este, enekkar és házi zene hallható. Mint szabadföldi különlegességet őt „tanszínházat“ említett, melyben csillagászati, régészeti, földtani, őslénytani, történelmi, föld- és természetrajzi, szóval minden képzelhető tudomány előadásokat tartanak a szemléltető előadási módszerrel képzelhető legnagyobb pompájával kísérvé. Az előadást a legszellemesebb tudosok írják, a legügyesebb szónokok adják elő, s legavatottabb mérnökök és diszítók hozzák színre.

Az ily színházak a leglátogatottabbak; a létező helyek rendszerint nem elegendők, úgy hogy a város két újabb ily előadási termet építtetett, mindkettőt valószínűleg néhány hónap múlva nyitják meg. Az előadások — melyekkel a legközelebbi este ismerkedtem meg — igazán bámulatosak, s habár a hallgatóság nagy részét tényleg az ifjúság képezi, azért felnőttek is szorgalmasan látogatják.

számu járásbírói végzés az illetékes főszolgabíró által egyszerűen tudomásul veendő.

Végül az 5. esetben a czimed által kifogásolt azt a hibát, hogy az 1895. évi halotti anyakönyv 1. számú bejegyzésében Uj-Szent-Anna teljesen kiírva nincsen, a felterjesztett anyakönyvi kivonat nem tünteti fel, ámbár ebben az Uj-Szent-Anna név ötször is előfordul. De sem ezen hiba, sem pedig az, hogy a nyomtatott szövegből az „éves“ szó a törlés megjegyzése nélkül huzatot ki, nem tekinthető olyanoknak, a melyek miatt a kiigazítási eljárás folytatandónak mutatkoznék.

Jelentésének mellékleteit további eljárás végett visszaküldöm.

— A házassulóknak kihirdetés alóli felmentés czéljából kiállított és házassági akadály hiányát tanúsítani hívott nyilatkozatát az a lelkész is hitelesítheti, a ki előtt a házassulók Magyarországon kívül a házasságot megkötni kívánják.

A m. kir. belügyminiszter 1896. évi június 20-án 57.172. sz. alatt kelt határozata. S. vármege alispánjának. Az ő felsége személye körül miniszter urnak hozzám intézett átiratából tudomásomra jutott, hogy czimed S. Ernő és L. Mária bécsi lakosok, házassulóknak azon kérelmét, hogy házasságkötésüknek Magyarországon is szükséges kihirdetése alól felmentessenek, azon okból tagadta meg, mert kérvényükhöz mellékelt azon okmány, melyben kijelentették, hogy köztük legjobb tudomásuk szerint házassági akadály nem forog fenn, ausztriai lakhelyük lelkésze által volt hitelesítve.

Annak megemlítése mellett, hogy a nevezett házassulókat a kihirdetés alól saját hatáskörömben már felmentetem, jövőben való mihez tartás végett figyelmeztetem czimedet, hogy a szóban forgo rendelkezésének indoka alaptalan, mert a házassulóknak házassági akadály hiányát tanúsítani hivatott nyilatkozatát az 1896. évi 7870. l. M. számú bel- és igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ának második bekezdése szerint az a lelkész is hitelesítheti, a ki előtt a házassulók Magyarországon kívül a házasságot megkötni kívánják. Megjegyzem még, hogy a jelen esetben annnyival is inkább indokolt lett volna a felmentést megadni, mert a házassulók már hosszabb idő óta közösségben élnek, a mi a kihirdetés foganatosításával járó nagyobb nyilvánosság elkerülését teszi kívánatossa.

Városi ügyek.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. városi közönsége mai napon tartott rendes közgyűlésében a szervezési szabályrendelet 133 §-ának módosítása elhatározván ezen határozat f. é. augusztus hó 11 től számított 30 napon és a városi kiadóhivatalban közszemlére kitétetik és ellene felebevezések ugyanezen idő alatt a városi tanácsoshoz czimezve benyújthatók. Kelt Zombor szab. kir. város közönségének, 1896 évi július hó 30-án tartott rendes közgyűléséből.

Pályázat. Zombor szab. kir. városi törvényhatósági bizottsága az üresedésben levő és 800 forint évi fizetéssel javadalmazott városi II-od aljegyzői állásra pályázatot hirdet. Felhivatnak az ezen állást elnyerő öhajtok, miszerint az 1883 évi I-ső törvényczikkben előírt képességeket igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus

hó 31-ig dr. Vojnits István főispán úr Ő mőtárságához terjeszték be. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1896 évi július hó 30-án tartott rendes közgyűléséből.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város közönsége mai napon tartott rendes közgyűlésében a mezőrendőri teendők ellátása céljából a városi rendőrség személyzetének szaporítását és új állások szervezését elhatározván ezen határozata augusztus 11-től számított 15 napon át a városi kiadóhivatalban betekinthező, és ellene felelő beszédek ugyanezen idő alatt a városi tanáchoz címelve benyújthatók. Zombor szab. kir. város közönségének 1896. évi július hó 30-án tartott közgyűlésében.

Pályázati hirdetmény. A Budapest székes főváros közönsége által József főherczeg úr Ő cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából s annak emlékére a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül f. évi szeptember 1-től a József fiárvaházban két hely, és az Erzsébet leányvárházban szintén két hely kerül betöltés alá, melyeknek betöltése céljából ezennel pályázat hirdettek. A József fiárvaházba valamint az Erzsébet leányvárházba való fölvetel kérelmekig igazolandó. a.) az, hogy a felvételt kérő gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelekébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója; b.) a vagyontalanság; c.) fél áránál (a kik t. i. apátlanak vagy anyátlanak) az életben levő szülő vagyontalansága, d.) hogy az árva 8-életét már betöltötte és 10-ik évét még túl nem haladta; e.) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett vagy ellene sikerrel beoltott. Az árvák kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot a himlőoltás és a vagyontalanság közhatalossággal hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően fölszerelt bélyegtelten kerényvek, melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye 1896. évi augusztus 20-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, a honnan a székes fővárosban te fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherczeg úr Ő cs. és kir. fenségéhez fognak fölterjesztetni. Az alapítványi helyek az 1896/7. tanév elején lesznek betöltendő s a felvételtől vagy esetleg elutasításról az árvák hozzátartozói a székes főváros tanácsa által hatósági úton fognak értesített.

Politikai hírek.

Agrár-szocialista-jelölés a kernyajai kerületben. Ugy látszik, hogy a kernyajai kerületet szemelte ki a legtöbb képviselői mandátum után sóvárgó ugynevezett „mondva csinált jelölt” föllépi szintér gyanánt. Most a „Magy. Hirl.” szerint a bács-topolyai agrár szocialisták Plukovits József ellen Vojnits István szabadkai földbirtokost léptetik föl. E kerületben állítog a Kossuth-Eötvös-frakció is jelöltet állít dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd személyében, kit Kossuth Ferencz és Helfy Ignác is ajánlott a választóknak, sőt kit Bajmokon és Ó-Szivácson jelöltnek is kiáltottak volna, mint azt a „Zombori Hirlap” aláírás nélküli sürgönyökkel igazolja. A mi értesüléseink szerint

se Bajmokon, se Szivácson a választók értekezletet nem tartottak s a sürgönyök nem egyebek rosz tréfánál, melylyel a könnyen hívő Kossuth Ferencz és Helfy Ignácot is fölültették. A kerületben a nemzeti párt van többségben s a függetlenségi párt kiváló alakjai tettek már kísérletet többek közt a daliás alakú, szép politikai multtai bíró Bernáth s szintén imponáló külsejű Vujevich Zakár, a ki nemes-militári földbirtokos volt, teljes életében a függetlenségi és 48-as párt híveként küzdött, s közelünkben kiváló szerepet játszott. — Egyébiránt Bácsmegyében az ellenzéki ármalyatok együtt szokták a választások idején akciójukat megállapítani s egymást a közös ellenséggel szemben támogatni. Ezuttal is így fog ez történni, de a nemzeti párt nem tanácskozik a Kossuth-Eötvös-párttal, mert köztudomású, hogy az a kis párttörődék, mely az igazi függetlenségi táborból kivált s megrottotta annak belső békéjét, nem egyéb, mint a kormánypárti titkos szövetsége.

A fuzói. A fuzói hírek korpoltálása úgy látszik egyetlen honápról sem maradhat el. Egyik kormánypárti esti lap keddi száma ismét hirdeti, hogy a fuzói legközelebb létre jön, de a híreles is csak abból a jól értesült forrásból származik, honnan az eddigi fuzónális hírek keitek szárnnya.

Bomló kormány. Beavatott kormánypárti képviselők, mint bevezett tényt közlik, hogy kevései az országgyűlés összeülése után két miniszter válik meg tárczájától. Az egyik Perczel Dezső, ki a közköztudott bíróság elnöke lesz. A másik Erdély Sándor, kit a kuria elnöki székre akartak athelyezni. A kombináció az, hogy az országgyűlés hamar elintézi a kuriai íráskodásról szóló törvényjavaslatot és a büntető perrendtartást s e két törvény szentesítése után történnék meg mindkét kinevezés. Jellemző, hogy a közigazgatási bíróság elnökevé ez a miniszter van kiszemelve, a kinek kormányzata alatt a legfelháborított partosság uralkodott a belügyi kormányzatban; a kuria elnökévé pedig az az igazságügyminiszter van designálva, kit bírói körökben a legalkalmatlanabbnak tartanak úgy az igazságügyminiszteri, mint a legfőbb bírói állásra. Az előbbi kombináció valószínűleg sikerülni fog s tényleg a jelenlegi belügyminiszter lesz a közigazgatási bíróság elnöke, daczára annak a megbotránykozásnak, melyet ez a kinevezés keletni fog. Az utóbbi kombinációnak azonban egy nagy akadály van. Ez pedig az, hogy egy a kuria, mint a független magyar jogászság közérzüléteinek durva megsértése nélkül azt a ferfiut akaratát ellenére nem lehet eltávolítani magas bírói állásból, ki ezt az állást régi tekintélyben szomorú viszonyok közepette is mindaddig fenn tudta tartani. Ez a két kinevezési terv különben egyik jele annak, hogy a miniszteriumban komolyan foglalkoznak azzal a gondlattal, hogy a jelenlegi kormány nem éri meg a budgetárgyalást s ezt megelőzőleg akarják elhelyezni más állásokba az egyes minisztereket.

Ugron Gábor a politikai helyzetéről. Ugron Gábor f. hó 10-én Bög-Szent-Mihályon, hol Ónody Géza országgyűlési képviselő beszámolóját tartotta, hosszabb beszédet mondott a *jelenlegi politikai helyzetről*. Kijelentette első sorban, hogy megfontolandónak tartja, vajjon ne kényszerítse-e a függetlenségi párt a kormányt a képviselőház feloszlására, hogy így a nép nyilatkozhaték a kiegyezés kérdésében a választásoknál. Ha tudná, — folytatta Ugron a hallgatóság zajos tetszése között — hogy a nép felébred, nem hinne az ámitásnak, hízelnének és egy pár rongyos forintért nem engedne magát eltántorítani, akkor végnapjaihoz hozná közelebb a mostani képviselőházat. — Az általa választói jog kérdéssel foglalkozott ezután Ugron, majd áttért az egyházpolitikára, melyre nézve az egyéni szabadság érvényesülését kívánja. A népátról is nyilatkozott s véghetetlen szeren-

csétlenségnek mondta, hogy vallás szerint alakuljanak politikai pártok s Magyarországon felekezeti párt alakítását bűnnek nevezte. Végül nagy lelkesedéssel fogadott beszédeben felhívta a közönséget, hogy legyen résen a választásoknál. Várady Károly és Ónody Géza szóltak még, mire a képviselők Tisza-Lökre vonultak hosszú kocsisorral. Itt Ugron Gábor kijelentette, hogy pártja nem foglal állást a másik körhöz tartozó függetlenségek ellen, sőt arra kéri a választókat, hogy támogassák őket s ő is — ugyanmond — arra szólítja fel a másik klubhoz tartozókat, hogy ne egymást üssék, hanem rohanjunk a közjogi alapon álló közös ellenség ellen. Ugron beszédét itt is nagy tetszés kísérte.

— **A járásbíróági ügyvitel reformja.** Az igazságügyminiszteriumban jelenleg — mint az Ú. L. írja — a járásbíróági ügyvitel átalakítására vonatkozó munkálatok vannak folyamatban. A reform célja: az ügyvitel lehetőleg egyszerűsíteni és gyorsítani, másrésztől a bírákat és a jogkereső közönséget számos kezelési nehézségtől megóvni. Az új ügyvitel, a sommas eljárásban annyira bevált lajstromrendszer alapul vétele mellett, a jegyzői irodák intézményét fogja általánosítani, úgy, hogy minden bírónak meglesz a maga külön segédhivatala, míg a külön iktató, kiadó, irattár a maguk számtalan mellékjegyzékekkel teljesen meg fognak szűnni. A reform tárgyában szeptemberben megindulnak az anket-tárgyalások, mert január 1-ére már élethe akarják léptetni az új ügyvitelt, amelytől — joggal — igen sok jót várhatni, főleg a jogszon gáltatás gyorsítása érdekében, amire nagyjol rászorultunk.

— **A törvényhatóságok millenniumi mozgalmáról** erd-kesnek tartjuk a következő összeállítást közölni, mely ugyan a fővárosi lapok hézagos közlései után teljesebbé nem mondható, de mégis némi áttekintést nyújt a megyék egyhangú határozatairól, melyekkel a törvényhatósági tisztviselők érdemeinek elismerését alkalomszerűnek és szükségesnek nyilvánították. Egy havi kétszeres fizetést és három évet szavaztak meg: Somogy, Csanád, Szabolcs, Sopron, Zala, Vas és Komárom megyék és Pécs sz. kir. város. Csúpan három évet szavaztak meg: Szilágy, Gömör, Kishont, Alsó-Fejér, Marmaros, Ung, Baranya, *Bácsbodrogh* és Szepes vármegyék, Lőcsé, Debrecen, Komárom és Baja városok. Egy havi kétszeres fizetést és két évet szavaztak meg: Pozsony és Sáros megyék, valamint Körömébánya és Szabadka sz. kir. városok; csúpan két évet Pest vármegye. Egy havi kétszeres fizetést Borsod megye, Zombor és Pancsova városok. Tíz százalék fizetés emelést adtak: Komárom és Hajdúmege, továbbá Temesvár sz. kir. város; tíz százalék jutalmat Szatmár megye. Öt évet szavaztak meg Zemplén és Muro-Torda vármegyék. A többi törvényhatóságok is hasonló módon szettek anyagi és erkölcsi elismerésben részesíteni tisztviselőiket, kik eddigre az állami hivatalnokokhoz képest semmiféle kedvezményben sem részesítették.

HIREK.

— **A zombori állami főgymnásiumban** a tanulóknak az 1896/7-ik tanévre való felvétele f. é szeptember hó 1., 2., és 3-ikán eszközöttek. (reggeli 1/9—12-ig) a) iskolai, b) születési és c) eső illetőleg utraoltási bizonyítvány alapján. Szeptember 4-én lesz a „Veni Sancte.” A felvételi, javító és pótló vizsgálatok napja: aug. 31. Az egész év tíz tandíj 30 frt, mely összeg muisteri intézvény szerint *négy* részben fizethető. A felvételi díj 4 frt. A vegyes díj 2 frt. 35 kr. (Értesítőre, ifj. könyvtárra s egyéb iskolai szükségletekre.) Az ének díja 1 frt. Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője köteles kijelenteni. (Rendtart. 7 §.) vajjon fia az 1890. évi XXV. t. cz. értelmében fogja e

tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a pótló tárgyakat, melyek a következők (Törv. 2 §) : 2.) a magyar irodalom bővebb megismertetése, kapcsolatban a görög remekírók műveinek megismertetésével (magyar fordításban) a görög irodalom és művelődés alaponalai; b) a rajz (mértni és szabadkézi elemekkel) mely tantárgyak az illető tanulóra kötelezők. Zombor, 1896. aug. hó 14-én. Az áll. főgymnasium igazgatósa.

— **A zentai csata kétszázados évforduló.** A jövő év szeptember 11-én lesz kétszáz esztendeje annak a dicső fegyverténynek, a midőn Eugén, Savoya hercege a Tisza partján, Zentánél megtörtte a félhold hatalmát, mely már-már megsemmisüléssel fenyegette Magyarországot s ezzel az egész nyugatot. Ezt az évfordulót Zenta város hazafias közönsége azzal akarja megünnepelni, hogy emlékszbrot állít Savoyai Eugénnek, a zentai hősnak. Az idén, a zentai csata 199-ik évforduló napján ugyancsak Zenta város a tiszparti Eugénzigetén fényes népünnepet s a városháza dísztermében nagy hangversenyt rendez a szoboralap javára. A hangverseny rendezésére fővárosi irókból álló bizottság alakult, a mely a nemzeti színház és operaház legkiválóbb művészi erőit mári megnyerte a hangversenyen való közreműködésre. — Megyénk rendkívül rokonszenves érdeklődéssel néz a fényes hangverseny elé, a melynek zenei programját Káldy Gyula operaházi igazgató állított össze.

— **Bácskai dalárdák az országos dalünnepen.** A zombori polgári kaszinó egyleti dalárda e hó 13-án megy föl az országos dalosünnepre. A dalosversenyen a már összeállított program szerint a dalárda f. hó 15-én *délután* fog énekelni A versenye a megyéből még részt vesz az *újvidéki dalárda*, mely 15-én *delelőtt* énekel. A közös darabok előadásában mind a két dalárda részt vesz.

— **Szinészet.** Kunhegyi Miklós a zombori színház igazgatója, állomását Salgó-Tarjánra helyezte át.

— **A kiállításra.** Bácskából ismét több csoport rándult fel a kiállítás meglekintésére. E hó 10-én a *bács-keresztúri* népiskolából harmincketten, a *német-palánkai* iparosok közül negyvenhatan, s 76 *parabulyi* földműves csoportja érkezett a fővárosba.

— **Választás.** A budapesti tanács, f. hó 12-én tartott ülésén Pinterits Károlyt, a zombori felső kereskedelmi iskola volt tanárát, a főváros egyik kitünő intézetéhez, a könyvviteltan, levelezés és keresk. ismeretekre vonatkozó tanszék betöltésére meghívta.

— **Bucsúbál.** Az apatini kaszinó egyesület saját helyiségeiben folyó évi augusztusi hó 15-én bucsúbált rendez. Belépti jegy: személyenként 80 kr. Kezdete este 8 órakor.

— **Kozma László balesete.** A kula-verbázi kerület orsz. képviselője Kozma László zombori ügyvédet súlyos baleset érte a vörösmarh-batinali országúton. Ez az országút széles ez országban a legveszedelmesebb árkokkal van tele, melyek egyikében az éjjel áttutató Kozma befordult és súlyos csontzúzódást szenvedett. Kozmát a batinali hegyen levő villájában ápolják s állapota nem mondható minden veszély nélkülnek, bár egy pár nap óta a seb örövendően javul. A véletlen játéka, hogy lapunk szerkesztője is utazott f. hó 10-én ezen az országúton s ketszer is árokba fordult a nélkül, hogy jelentéktelen ütődésen kívül egyéb baja esett volna. Kozma Lászlót Zomborból és a kerületből számosan keresték föl részvétüregnyökkel.

— **Esküvő.** Kun Ede török-szt-miklósi kereskedő f. hó 23-án d. u. 4 órakor esküszik örök hűségét özv. Böhm Mórné leányának, Szeréna kisasszonynak Szabadkáról.

— **Ujonzok és póttartalékosok bevonulása.** A hadügyminiszterium rende-

te folytán az idén az ujonzoknak, valamint a póttartalékosoknak nem mint rendszeren október 1-én, hanem október 4-én kell tényleges szolgálatra, illetőleg katonai kiképezetésre bevonulniuk, kivéve az egy éves önkénteseket, kikre ezen kivétel nem érvényes.

— **Pályadijas menyasszony.** A Gizzella kihazasító-egylet jó erkölcsű hajadonok jutalmazására a millennium alkalmából öt darab ezer koronás adományt bocsátott a belügyminiszter rendelkezésére. Ez adományok egyikét Cséki Lidia újvidéki leány nyerte el, aki f. hó 10-én tartotta esküvőjét Nyíri András földművelő. Az esküvőn jelen volt Flatt Viktor főispán is, aki hosszabb beszéd kíséretében adta át a boldog menyasszonynak az ezer koronát.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Bartos Berta bacsfalusi állami tanítóót a sáros-magyar-berkeszi állami elemi népiskolához helyezte át.

— **Nagy tűz Zentán.** Nagy tűz pusztított hétfőn este Zentán. Délután jelezte a tüzet a toronyór, de eleinte ki sem gondolt nagyobb veszedelemre, mert a városban már három hónapja nem fordult elő tüzeset. Az adai utcán van Goldstein Dávid faraktára és fakészítő telepe egy három utcára szolgáló nagy udvaron. Ennek a háza megett gyult ki egy timár háza, amelytől aztán a gyuannyalag bőven ellátott telep tüzet fogott. Egét a zindelykészítő műhely, attól átkapott a telep többi részére, a láng csakhamar oly erővel égett, hogy a szélsőend daczára a környékbeli házakból még három meggyült s melléképületeikkel együtt leegtek. Az önkéntes tűzoltóság Matkovics parancsnok, Csabafi és Selber tisztekkel nagy erőfeszítést fejtett ki, hogy az ugyszólván egymásba ragasztott házak között a nagy veszedelmet lokalizálni bírják. Még éjjel 11 órakor javában égett a fatelepen, amelynek a belső részén elraktározott szálfenyőket sikerült megmenteni. Éjfélkor csendes eső jött a tűzoltók segítségére. Emberéletben nem esett kár. Egy tüztöltő a háztetőn dolgozván, kezeivel véletlenül a ház felett elfutó villanydrótra kapaszkodott. Ez annyira megrázta az embert, hogy lebukott a tetőről, de semmi baja sem történt. A házak biztosítva voltak, de az udvarokon elhelyezett idei termés nem s így a kár igen nagy. Nagy a veszedesség a fatelepen, melynek a tulajdonosa nincs is oda haza.

— **Rablóbanda Apatinban.** — Apatinban a közbiztonság ép oly labon áll, mint városunkban, mert a mint tudósítónk értesít bennünket e heten már három betörés történt, a melyek közül kiválik a Neuser Mark kereskedő lakásán elkövetett betörés. — A rablók éjnek idején törtek a kereskedő lakásába a honnan 50 frt értékű ékszer raboltak el. — A rendőrség erősen nyomozza a bandát.

— **Nagy idők tanuja.** Boross Imre nyugalmazott keceli plebános, volt 1848—49-iki honvédfőhadnagy, 68 éves korában augusztus 7-ikén meghalt Zentán. A megboldogult 43 esztendőig vott buzgó és hű szolgálja az egyháznak.

— **Vigyázatlan szülők.** Apatinban f. hó 2-án egy ártatlan gyermek esett áldozattal, a szülők gondatlanságának. — Muzer Ferencz a Dombovits-féle téglagyár alkalmazottja 1 éves kis lánykáját kedvére hagyta játszani egy pocsolja szelén, maga azalatt dolga után látott a kis lánykával mit sem törődve. — A kis lányka egy ideig téltlenül üldögélt, majd máskálmba kezdett, mignem az alig térdig érő pocsoljába bukott, a hol egy kinos percz alatt megfojtotta annak piszkos vize. — A szülők siratják gyermeküket és vigyázatlanságukat.

— **A honvédek pihenője.** A honvédelmi miniszter humánus leiratot intézett az összes m. kir. honvédpáncsnokságokhoz. A nyár folyamán a fontos gyakorlatozás s kisebb manőverezés által agyoncsigázott le-

gényeségről gondoskodik e leirat, mely elrendeli, hogy a honvédpáncsnokságok a helyi viszonyok tekintetbevételével hetenkint egy pihenő napot adjanak a katonaságnak.

— **Nazarénusokból felekezetről-küliek.** Bács-Földváron e hó 8-án 30 nazarénus család felekezetről-küli lett. A hatóság részéről Balaton Gyula jegyezte be az új vallástalan polgárokat, a kik, még meinelőtte nazarénusokká lettek, róm. kath. vallásúak voltak.

— **Egyletek a kiállításon.** Az óbecsei egyesületek az ezredéves kiállítás meglekintésé augusztus közepére tűzték ki. A felrúdlásban résztvesz, a polgári magyar dalkör, a kath. legény egylet, a kath. olvasókör és a tűzoltó testület.

— **A mikor a korsó eltörök.** Pahó Misa óbecsei paraszt daczára annak, hogy jól megvénült, régi szokásával a verekedésel nem szeretett felhagyni. Ha csak alkalom volt, az öreg mindig kész volt a verekedésre. Ezen utóbbi verekedés alkalmával azonban aligha a vén korsó utolsósor megy a kútra, mert ha újabb áldozata véletlenül beletalál halmi seibebe, az öreg Pahó elüthet egy kis időt az állam palotájában. Sánta Ignác e hó 5-én keresztült hajtott a jócsíjával Pahó földjén. E miatt Pahó — ki éppen ott kapált — úgy megharagudott, hogy a kezében levő kapával Sánta fejét, kezeit, vállát, mellét összevagdosta. Sánta sebei igen nagyok és életveszélyesek. Pahó ideiglenesen a járásbírósgá börtönében ül.

— **Tűz.** Szerda és csütörtök közötti éjjel Ó-Bécsen Gombos Béla főszolgabíró szállásán tűz ütött ki, melynek 1000 kereszt zab esett áldozatul. A tűz oka ismeretlen.

— **Elfogott szökevény** Popovits Vlaiko bánostori illetőségű tamburás a múlt héten Regényi újvidéki aranyművesnél kültübelül 58 frt értékű bevásárlásokat tett s azzal akart távozni, hogy pénze nem léven, hozzák utána az arany-árutak, az atyja majd kifizei. Egy óranal tovább időzött az üzletben, s már ez által is nemcsak Regénynek, hanem az utcán őrszemet álló Tandori rendőrnek is gyanuját felkeltette. Midőn a boltból kilépett, futásnak indult, de a már gyanakvó rendőr utána ment s elfogta. A kapitányságnál vallatóra fogták s ott aztán kistült, hogy idegen névre szóló külföldi utlevele van s azonfülél egy hamis ezüst forintot találtak nála. A rendőri nyomozások kiderítették, hogy f. é. ápril 7-én a mitrovicai fogházból megszökött, mely alkalommal egy rendőrt leütött, s azóta Szerbiában, majd Szirmianban affendakiszöködött.

— **Mérgőzés.** Bauer Dániel újvidéki 17 éves asztal-s inas eddig ki nem derített okból az élettől megválni kívánt s ezért e hó 7-én gyufaoldatot ivott. A kórházba vittek s a rögtön alkalmazott orvosi segély az életuntat megmentette.

— **Berukkolás akadályal.** Van ugy neha a magyar, hogy nem tetszik berukkolni fegyvergyakorlatra s ilyenkor kültülfelé módon igyekszik kibújni a szolgálat alól. Herczenberger Jakab *mosorini* német póttartalékos nem ezek közé tartozik. Kedden volt a bevonulás napja, be is vonult volna, de nem lehet, mert a szegedi rendőrség nem ereszti. Hétfőn érkezett oda a pótharcos, az este inni kezdett s a mulatásal azzal fűszerezte, hogy gyűrűket lopott egy dámától, aki szorakoztatta. Most a rendőrségnél van.

— **A vihar, mint uti akadály.** A Budapestről mult csütörtökön este 9 órakor és Szabadkáról ugyancsak csütörtökön éjjel 11 órakor elindult személy vonatokat Kis Kőrös és Halas között éjjel után 1 órakor óriási jégvihar legte meg még pedig oly rohamosan, hogy a vonatok kénytelenek voltak a nyílt pályán megállani, mert a vihar a távirda oszlopokat a pályatestre sodorta és a dionagyaságú jég a kocsi összes ablakait bevverte. Mindkét vonat több órai

késsél érkezett rendeltetési helyére. A Szabadkára érkező vonat reggel 4 óra helyett 1/27 órakor érkezett a pályaudvarba.

— **Nazarénus asszony.** A napokban beállított egy zentai urnához egy feltehetően öltözött ájtatos képű asszony és kijelentette neki, hogy ő az a Julis, aki 7 év előtt szakácsné volt a háznál. Az urnó megkérdezte mi járásban van, mire Julis töredelmes arccal bevallotta, hogy ő mikor 7 év előtt itt szolgált, sok rossz fát tett a tűzre. A piaci bevásárlásainál hatalmasan csalt, mindent többre számolt az áránál s a többletet zsebre dugta. A kenyeret többre mondta, a zöldséget a gyümölcsöt, mindent mindent. Sőt otthon is lopott befőttet, zsírt, lisztet, szóval mindent, amihez hozzájutott. Itt visszahozta ezt a konyharuhát, ebbe is két üveg befőttet lopott, a ruha még megvan. Eszedezik az urnához bocsásson meg neki és szabja meg mennyit térítsen vissza a lopásokból. Ő minden áldozatra kész az örök boldogságért, mert ő Krisztus vallását követeli, nazarénus lett. A megletett és meghatott urnó megbocsátott a bűnbánó Julisnak és természetesen az okozott károkat elengedte, mire Julis megkönnyebbült lélekkel távozott.

— **Elpáholt magyar.** A kamenicai jegyző és szerb pápa egy *ujvidéki* kocsmában, — mint a P.H.-nak írják — mulattak s a fizetésnél a pápa 3 pohár ital helyett a magyar pincérnek 1 poharat fizetett. A pincér a 3 pohár árát kérte, mire a pápa kétszer pofon ütötte. Egy *ujvidéki* kereskedő magyarul odaszólt, hogy minek verik a magyart, mire a jegyző rettenetesen elverte a kereskedőt s mikor utóbbi kivánszorgott az utcára, a jegyző és a pápa az öszegyült szerb és horvát tömeget fölzigattá a magyar ellen, kit a fanatizált nép félholtra vert. A magyar kereskedő most élet halál közt lebeg.

(Egy jó házból való fiú e lap nyomdájában tanonczul felvétetik.)

A közönség köréből.

Lévé a szerkesztőhöz.

Kedves barátom!

Szünidői utazásomból a napokban érkeztem haza s hogy mily sok szépet és épületes dolgot láttam egy későbbi levelemben megfogom neked írni. Mióta városunktól távol voltam sok és nagy haladást vettem észre; azóta van villanyvilágítás (??) és különösen a **rendőrségünknel tapasztaltam erős haladást és éber figyelmet.** Most van ugyanis a fürdő saison s nehogy valaki a fürdésnek áldozata legyen, rendőrségünk gondoskodik arról, hogy a fürdőre oly hely jelöltessék ki, hol nincs veszély s hol a külső illemre a legnagyobb gond fordítatik. Ez a hely, amint én tapasztaltam, nem más, mint az úgynevezett „**odrosligeti tó**” közel a városhoz, közel a vasúthoz, egyszerűen igen alkalmas helyiség. Itt szokták melegségüket **lehűteni 25 éves legények, oly öltözetben, a melynek szabómestere nincs.**

A sétáló közönség nagyobb gyönyörűségére még erőmutatványokat is szoktak végezni, az **ott lévő csolnakokról ugrálnak a vízbe.** A parton tisztas öreg urak, asszonyok, leányok, gyermekek és a vasútról jövő idegenek részint sétálnak részint a városba mennek. Ez oly állapot, melyet én még sehohsem láttam; hogy nappal — mert augusztus hónapban még 7 órakor este világos van — ily dolgok megtörténhetnek.

Most kérdem, kedves barátom — tudván azt, hogy te „obstinár” is vagy, mikor

engedélyeztetett ezen új fürdő helyiség? Ha pedig nem, akkor ird meg nekem van-e rendőrségünk; ha van, akkor mért **tűri meg az ilyen ausztriai állapotokat?**

Zombor 1896 aug. hó 10-én.

CSARNOK.

Egy köszöntés elmulasztása.

— Visszaemlékezések. —

A szabadságharc közel állott a teljes leviharzáshoz.

1840 évi június hóban valánk, és én mint Sopronban első évi theologus nevelőként a Bezerédy családnál tartózkodtam, melynek két fiáskája Pál, — a mostani selyemtenyészési főfelügyelő — és öccse Andor növendékeim voltak. A csatak zaja a harcztérről nem hatott el Sopron faláig, — ámbár már készen tartogatták a város hazafiás hölgyei a babékoszorúkat, hogy velők a beszárguló harcosokat megkoszorúzzák; azonban arra alkalom nem nyílt.

Sopronnak osztrák helyőrsége volt, a mióta Petrichevich Horváth ezredes azt 1848. december hóban elfogatta. Az ezredes fogadásakor az akkori polgármester azt mondotta, hogy az egészért igen, de egyesekért jót nem áll, mit a város lelkes, hazafiás érületénél fogva éppen megfordítva is mondhatott volna.

A Bezerédy-család visszavonultan élt, nyáron a birtokon, télen át Sopronban tartózkodtunk. Mint házi nevelő mindenhová elkísértem, és a Bécs- és Badenba való kirándulásra is vele voltam.

A harc vége felé Sopronban voltunk. 1849. júniusban kezdődött az u. n. pacifikatio, többnyire mánások vezetése alatt az osztrák hadsereg aszisztentiája mellett.

Sopronban Zichy gróf viselte e szerepet, kit öccse kivégeztetése a legvégsőig ingerelt a magyarok iránt s könnyen elgondolható, hogy minő animozitással teljesítette hazafiatlan feladatát.

Még mindig rejtély előttem, hogy az élet-halálnak ezen ura előtt visszavonult életem mellett, hogy tüntem föl; de elég ahhoz, hogy maga elébe idéztem és az általam elkövetett bűnök lajstromát elémbé tárta. Először egy kávéházban nyíltan helyteleníttem, hogy Eszterházy Miklós herceg az időtájt átlépett a magyar hadseregből az osztrák hadseregbe; — másodsor — és ez vala a főbűnöm, — hire jutott, hogy az utczán tanítványaimmal sétálva, Palit biztattam, hogy valamely német falragaszt botjával letépjen; pedig ennek éppen ellenkezője történt; — mivel egy ilyen falragasz kis maradványa bepiszkolásánál őt tettének veszélyes voltára figyelmeztettem és jövőre nézve attól eltilítottam. Nem használt semmi mentség, és a gróf egyelőre dörgedelmes lecke mellett elbocsájtott.

Harmadnapra ezután tanítványaimmai a térzenét hallgattuk meg; Zichy is ott volt az egész tisztikarral. A figyelem tárgya ismét én lettem; a rit látva, borsózott a hátam. Jártunk-keltünk, ide oda és — ó fátum! — daczára, hogy az villogó sze-

meivel végigmért egy párszor, én a grófnak nem köszöntem!

Alea jacta erat! Dühösen hozzám rohant, és másnapra magához citált. Mikor megjelentem nála, azzal fogadott, hogy daczos, hajthatlan foradalmár vagyok, ezután nem kimél, és mivel neki nem köszöntem, besoroztatott.

Igy kalapomnak meg nem emelítése elhatározó lett életemre, — kiragadtattam tanulmányaimból, — közbaka lettem, és mint ilyen, — még a vaspályának hire nem volt, — gyalog kellett Sopronból Flórenczig az utat megtennem, hol a 20-ik cseh gyalog ezred fekdűt, hová besoroztak.

De hiszen csak látszólag estem áldozatul a nem köszönésnek; ez csak ürügy volt, s ma úgy gondolom, hogy sorsom a nélkül is így dőlt volna el.

Sorsom azután minden irányát veszítve, valóságos bohém-életet kezdtem, és valóban az elhagyott *Lehrstand* után, a *Welhr-és Nährstandon* keresztül futván, végre a magyar állam szerényes szolgálatába húztam meg magamat, melynek még sanярubbn nyugdíját addig élvezem, míg a végzet a pályatévészteszt után el, magához nem szólít... Senex.

Hirdetések

5920 sz.

tkv. 896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tsvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Hajnal József végrehajthatónak Obvesa Janosné sz. Hajnal Erzsébet és tarsa végrehajtást szenvedők elleni 51 frt 75 kr tőkétövetelés és vagyonközösség megszüntetése iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és járásbírság) területén lévő s Nemes-Militicsi fekvő a nemes-militicsi 19. számú tjkvben Hajnal Erzsébet férj. Obvesa Janosné, id. Hajnal József, Hajnal József és Vidákovits Márton tulajdonánál bejegyzett A. 1. sor. 20 hr. s 19 ö. i. számú házra és I. hold 1242 □ öl beltelekre 531 frtban, továbbá a 779 hrszamu 340 □ öles kenderföldre 45 frtban, a 2259. hr. számú 1186 □ öles szántóra 156 frtban és a 2629. hr. sz. 1497. □ öles kaszálóra 144 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1896 évi augusztus hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor Nemes-Militics község házánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron átlól is eladatni fognak. Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsarának 10⁰/0-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadekkipes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismernyent átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896 évi május hó 30 napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Pártoljuk a kitünő hatású erdélyi ásványvizeket!

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

A „Livia“ forrás-viz. **HAZAI SÉLTERS!**
2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/2 liter 16 kr.

Egyetlen élvezeti
vasas-viz.
2 lit. 30 kr., 1 lit. 21 kr., 1/2 lit. 16 kr.

„Széchenyi“

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.

Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“

országos ásványviz-raktára: BUDAPEST, Aradi-utca 58. szám.

Telefonnal csak a szám 25—15 kérendő.

Zombori főraktár: **Weidinger A. S.**

Kapható mindenütt. — A jövedelem jótékony célra megy.

4-5% mellett
rendes és rendkívüli jel-
zálog-kölcsönöket kieszközöl,
valamint a legbonyolódottabb
conversiókat szintén 4-5%-kal
rendezi — gyorsan és discret
minden előleg nélkül
Herczeg Sándor
Budapest, Gyár-utca 19.

Árlejtés

az **ehő 15-én** d. e. 10 óra a bulkeszi
csárdán Szemző László ur kulpini birto-
kán építendő gazdasági épületekre.

Bővebb felvilágosítással szolgál
**ERTL FERENC hód-
sági lakos.**

Vasuti vendéglő

házzal és beltelekkel együtt,
valamint váró- és **étterem** teljes
berendezéssel, szabad kéz-
ből **7000 frtért** eladó. A vétel-
árból 3000 frt **azonnal** lefizeten-
dő, a többi előnyös részletekben.

Czím a kiadóhivatalban.

A zombori Export-gőz-
malomrészvénytársaság
gépjavító műhelye

Ehrenberger József gépész vezeté-
se alatt, elfogad gyors, legjobb és
legolcsóbb kivitelre minden a gé-
pész szakmába vágó

Javításokat

ugymint:
gőzmozdonyok,
cséplő gépek,
fecskeendők,
kaszák, ekék és különféle me-
zőgazdasági gépeket,
manometer, úgy szintén min-
denféle mechanikai munkákat,
kerékpárokat,
géprészek elkészítését,
tizedes mázsákat, öntvényeket,
valamint épület lakatos mun-
kákat stb. stb.

A Zombori Export-gőzmalom
részvénytársaság.

Szülők figyelmébe!
Nyilvánosjogu minta elemi fiu. és leányiskola

és Középiskolai Internátus.

BUDAPEST, IV., Ujvilág-utca 16. szám.

A nagymélt. vallás és közokt.-m. kir. miniszterium által engedélyezett és állami segélyben is
részesült fiu- és leány tan- és nevelőintézetembe bejáró, félközsos és bennlakó növendékek beirattása
a jövő tanévre naponkint 9—1 óráig eszközölhető, kellő igazolás mellett azonban az iskolai év fo-
lyamán bármikor vétetnek fel növendékek.

Elemi 5- és 6-ik osztály egyrangú a polgári I- és II-ik osztálylyal

A magánvizsgálatok szeptember havában tartatnak.

Ministeriileg engedélyezett Középiskolai Internátusomba elfoga-
dok más nyilvános gimnázium-, reál-, kereskedelmi- vagy polgári iskolába járó tanulókat is a leg-
mérsékeltebb díjak mellett; az ilyen tanulók correpetizióra is bejárhatnak az intézetben.

Szakképzett tanítók, nevelő tanítónők és a tanárok vezetése és felügyelete alatt tanintézetem-
ben a gondos nevelés és tanítás mellett az előírt tantárgyakon kívül a testdózésre, a zenetanításra,
valamint a német és francia nyelv oktatására fordítatik kiváló figyelem. — A vallástantát a hitok-
tatók a tanintézetemben tartják.

Kitünően felszerelt teremtek külön torna-, játszó-, fürdő- tágas és jól szellőzhető háló- és ét-
termek a növendékek részére rendelkezésre állanak.

A leánytanulók nevelő tanítónők által külön tantermekben tanítatnak és azoknak gondos neve-
lése és ápolása alatt állanak.

A tanév szeptember 1-én kezdődik és a tanítás naponkint 9—1 óráig tartatik.

A lefolyt tanévben intézetemben 40 fővárosi és vidéki előkelő család gyermeke részesült oktatás-
ban, miről számos elismerő nyilatkozat tanuszkodik.

A bizonyítványok államérvényesek.

Kívánatra bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Szánkási János,
intézeti igazgató-tulajdonos.

A lótenyésztés emelésére alakult részv.-társ.
Budapest, „Tattersall“

(külső kerepesi-ut 17—19. a keleti pályaudvar
leszálló oldalával szemben)

f. év október hó 4, 5, és 6-án

luxus lóvásárt

rendez.

Bejelentések **szeptember 15-ig** a „Tattersall“
titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok
a hátlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben bárkinek meg-
küldetnek.

Katalogusok szeptember hó 20-tól kaphatók.

Az igazgatóság.